

Pozsonyszentgyörgy-felvégi templom

2010 április 05. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejt?zköd? Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Pozsony szomszédságában, a Kis-Kárpátok délkeleti lábánál három régi városka sorakozik: Szentgyörgy, Bazin és Modor. Mind tekintélyes rangra emelkedett a középkorban, történelmük f?rend? családok nevével fonódik össze. A vidék ?sid?kt?l fogva híres sz?l?term? hely, fontos keresked?utak vezettek erre. A m?vészeti emlékek – bár az újkorban sok kár érte ?ket – gazdag, fényes múltról mesélnek.
Az egykori koronázó f?várostól 14 kilométerre fekv? Pozsonyszentgyörgy (Jur pri Bratislave) ma három és fél ezer lakosú, színszlovák település. Középkori városmagja meg?rizte eredeti szerkezetét, maradék véd?falait, bástyáit, öreg utcáit, formás házsorait az utóbbi években rendbe hozták. Mostanában sok német turistát látni a m?emlék városban, sokan közülük talán 1945-ben el?zött ?seik emlékét keresik a restaurált, ám többnyire üresen álló házak között.
Pozsonyszentgyörgy már a tatárjárás el?tt jeles hely volt, 1217-t?l a Bazini és Szentgyörgyi grófok birtoka. IV. Béla király az 1241. évi népirtás után német vendégekkel – hospesekkel – telepítette újra, egyúttal meger?sítette jogaikban a nevüket innen eredeztet? Szentgyörgyieket. Az Anjouk, majd a Hunyadiak alatt pompásan felvirágzott Pozsony közelében lév? kisváros az 1500-as években élte fénykorát, ekkor a szintén f?rend? Illésházy és a Pálffy család osztozott birtokán. Ám hiába er?sítették meg településüket a német polgárok magas falakkal és véd m?vekkel, az 1666-ban erre portyázó törökök felperzselték. A piaristák rendháza és barokk temploma ezután épült.
A város Szent György titulusú plébániai egyháza a hegynek emelked? f?utca végén – a Felvégen – található. A keletkezésekor még román stílusú épület maradványai a ma is látható tekintélyes gótikus templom falaiban rejt?znek. Az els?rangú m?emlék helyreállítását az elmúlt években végezték el, ám sajátos módon az évtizedekig elhanyagolt, magára hagyva romladozó templom a szakért? szemnek többet elárult régiségéb?l, eredeti középkori részleteib?l, mint a pedánsan renovált, átfaragott-festett épület. A szentgyörgyi Hegyi templom ódon báját éppen azoknak a középkori szabálytalanságainak köszönhette, amelyekr?l ezt írta építészettörténetünk XIX. századi úttör?je, Henszlmann Imre: „Az egész épület rendetlen, úgy tetszik, építésze az épszögnek nem volt nagy barátja.” Való igaz, a tágas, kéthajós, déli oldalán mellékkápolnával b?vített, sokszögszentély? templom alaprajzán kevés derékszöget találni: a boltközök váltakozó méret?ek, az egész épület kelet–nyugati hossztengelye többfoknyi törést mutat a diadalívnél. Mindazonáltal a pozsonyi Szent Márton-templom kimagasló színvonalú kés? gótikus boltozatának és pilléreinek készít?ire – vagy hatásukra – vallanak az itteni, szerényebb lépték?, de ugyancsak mívesen faragott részletek. A torony nélküli épület belsejét középkori falképek, reneszánsz és korai barokk bútorok, értékes oltárm?vek díszítik. A Szent György-f?oltárt itáliai mester készítette 1646-ban.
A templomtól nyugati irányban emelked? erdei úton rövid gyaloglással érhet? el Fehérk? vára. A már a XIII. században írásban említett Weissenstein korai bels? tornyos er?ssége a környéken letelepített keresztes barátok építésmódjáról árulkodik. Az évszázadok óta porladó, fákkal ben?tt, tekintélyes sziklavár alaposan megmozgatja a mai ember képzeletét.

Ludwig Emil, mno.hu

Ajánló